

**MIKKELIN SEUDUN
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**
PL 33, 50101 MIKKELI

PÄÄTÖS 17/2021
Ympäristönsuojelulain
(527/2014) 29 §:n mukaisessa
lupa-asiassa.

Päätöksessä on liitteinen 19
sivua.

MUUTOSHAKEMUS YMPÄRISTÖLUPAAN / RISTIINAN RIISTANHOITOYHDISTYS

ASIA Ympäristönsuojelulain 29 §:n mukainen päätös, joka koskee olemassa olevan ampumaradan toimintaa Mikkelin kaupungin Ristiinassa kiinteistöllä 491-545-1-68 (tila Kiviharju).

Ampumaradan sijainnin osoittava karttakopio on päätöksen liitteenä.

Radan sijaintikoordinaatit (ETRS-TM35FIN):

6824256 (pohjoinen N)
516755 (itä E)

HAKIJA Ristiinan Riistanhoitoyhdistys
Kaaritie 1
52300 Ristiina

ristiina@rhy.riista.fi

Liike- ja yhteisötunnus: 0911526-9

KIINTEISTÖNOMISTAJA

Luvanhakija omistaa kiinteistön 491-545-1-68, jonka pinta-ala on 4,2 ha.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ristiinan Riistanhoitoyhdistys hakee ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaista muutoslupaa olemassa olevan ampumaradan toiminnalle.

Toiminta on ympäristölupavelvollinen ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin mukaisena toimintana (ulkona sijaitseva ampumarata).

Ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin mukaan kyseinen toiminta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin.

Hakemuksen vireille tulo

Muutoslupahakemus on tullut vireille 16.6.2021.

SELVITYS TOIMINTAA KOSKEVISTA LUVISTA JA KAAVOITUSTILANNE

Lupatilanne

Mikkelin kaupungin ympäristölautakunta myönsi Kiviharjun ampumaradalle ympäristöluvan 31.1.2008 § 23 tietyin lupamääräyksin.

Vaasan hallinto-oikeus muutti päätöksellään 30.9.2009 ympäristölautakunnan päätöstä lyhentämällä vuotuista käyttöaikaa siten, ettei radoilla saanut ampua 15.6. – 31.7. välisenä aikana.

Ympäristölupapäätös oli voimassa 31.12.2018 saakka. Mikäli toimintaa on tarkoitus alueella jatkaa tämän jälkeen, tuli ennen määräajan päättymistä hakea uutta lupaa. Nyt myönnettyyn lupaan perustuvaa toimintaa voidaan tällöin jatkaa, kunnes uusi hakemus on ratkaistu.

Voimassa oleva ympäristölupa on myönnetty 20.2.2019 § 20.

Muutoslupahakemus

Ristiinan Riistanhoitoyhdistys hakee Kiviharjun ampumaradan ympäristölupaan muutoksia jäljempänä esitetyillä perusteilla.

Suurriistavirka-apu (SRVA) poliisille on yksi riistanhoitoyhdistyksien lakisääteinen tehtävä. Eläinkolarissa loukkaantunut karhu esim. saattaa olla vaarallinen sitä jäljittävälle riistanhoitoyhdistyksen SRVA -henkilöille ja alueella asuville ihmisille. Lisääntyvä suurpetokanta todennäköisesti lisää mm. eläinkolareiden määrää tulevaisuudessa. Riistanhoitoyhdistyksen vastuulla on ylläpitää ja kehittää SRVA -toimintaa.

Tavoitteena on mm. rakentaa SRVA -rata (hyökkäävä karhu/villisika) Kiviharjun ampumaradan hirviradalle. Radan rakentaminen ei vaadi suuria rakennelmia, vaan se tulee nykyisen hirviradan alueelle. Yksi välivalli (joka on mukana sitten maamassojen vaihdossa) tulee rakentaa ampumatasalta noin 30-50 m päähän. Ampuminen tapahtuu nykyisistä ampumakatoksista. Käyttökelpoisin ja turvallisin ampuma-ase SRVA -toiminnassa on haulikko, jossa käytetään täyteispatruunaa.

Nykyinen ympäristölupa ei mahdollista haulikon täyteisillä ampumista Kiviharjun ampumaradalla. Vuonna 2018 Kiviharjun ampumaradalla toteutetussa melumittauksessa (Ramboll Finland Oy) kivääri .308 Win ei ylittänyt missään mittauspisteessä edes loma-asumisalueen ampumamelun ohjearvoja. Suomen Ampumaurheiluliiton turvallisen ampumaharrastuksen

opas 2014 mm. määrittää haulikon (kal 12) ampumameluksi 150-156 dB ja kiväärin (kal .308) 154-165 dB. Haulikon melu on siten vastaavaa kuin suurilla kiväärikalipereilla.

Ristiinan Riistanhoitoyhdistys esittää, että SRVA -rata voidaan rakentaa hirviradalle edellä esitetyllä tavalla ja haulikon täyteisten ampuminen sallitaan hirviradalla.

Kiviharjun ampumaradan pienoiskivääri- ja pistooliradalle on valmistunut liikkuvan maalin rata, jossa voi ampua villikarjua ja pienoishirveä. Radalle on samalla asennettu luotiloukku, joka kerää ammutut luodit. Radan käyttäjän tulee asettaa maalitaulut siten, että luodit menevät loukkuun. Radalla saa ampua vain lyijyluodeilla. Taustavallin maanvaihtotöistä luovutaan.

Uusi liikkuvan maalin rata tulee lisäämään radan käyttöä ja samalla laukausmäärät kasvavat. Harjoituspaikkojen parantuminen lisää toivottavasti myös nuorten harrastajien ja kilpa-ampujien määrää. Pienoiskivääri- ja pistoolirata mahdollistaa ympärivuotisen harjoittelun. Kiviharjun ampumaradalla saa ympäristöluvan mukaan ampua vuodessa enintään 25 000 laukausta. Yksi kilpa-ampuja saattaa ampua vuodessa jo enemmän kuin tuo määritetty 25 000 laukausta. Ristiinan Riistanhoitoyhdistys esittää, että pienoiskivääri- ja pistooliradalla ammuttuja laukauksia ei kirjata ympäristöluvan määrittämään enimmäismäärään. Radan meluvaikutukset ovat minimaaliset ja lyijy kerätään säännöllisesti pois luotiloukusta. Määritetty max 25 000 laukausta vuodessa koskisi vain hirvirataa. Mahdollinen haulikon täyteispatruunoiden kanssa tapahtuva harjoittelu mahtuisi em. määrään (arvio ammuttavista laukauksista on 2000-3000 ls vuodessa).

Alueen kaavoitustilanne

Alueella on voimassa Yöveden-Louhiveden alueen vuonna 2006 hyväksytty oikeusvaikutteinen rantaosayleiskaava, jossa ampumaradan alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Ampumaradan pohjois- ja eteläpuolella on rannoilla loma-asunto- ja asuinalueita.

TOIMINNAN SIJAINNAN YMPÄRISTÖN TILA, LAATU JA KOHTEET, JOIHIN TOIMINNALLA ON VAIKUTUSTA

Kiviharjun ampumarata-alue (4,2 ha) sijaitsee Mikkelin Ristiinassa Parkatniemen kylässä haja-asutusalueella vanhassa sorakuopassa. Ampumaradan pohjoispuolella kulkee Parkkilantie (yhdystie nro 4321) noin 170 m etäisyydellä hirvikivääriampumispaikalta. Parkkilantieltä kääntyy hiiekkatie, jonka toinen haara johtaa ampumaradalle.

Ampumarata-alue sijaitsee pohjoisen, lännen ja idän suunnassa ympäröivää maastoa alempana, johtuen mm. vanhasta soranotosta. Ampumaradan itäpuolella on vielä toiminnassa oleva maa-ainesten ottoalue.

Ampumarata sijaitsee 1 luokan tärkeällä pohjavesialueella (Parkatinkangas) ja samalla tilalla on vuokralla Löytö-Vitsiälän vesiosuuskunnan vedenottamo, joka ei ole käytössä.

Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat noin 330 metrin etäisyydellä hirvikivääriampumispaikalta luoteeseen (ympärivuotisesti asuttu talo) ja 440 metrin etäisyydellä pohjoiseen (vapaa-ajanasunto). Alle 500 metrin etäisyydellä ampumaradasta luoteeseen – pohjoiseen sijaitsee neljä asuntoa (osa vapaa-ajanasuntoja). Kilometrin etäisyydellä eri suunnissa sijaitsee parikymmentä asuintaloa tai vapaa-ajanasuntoa.

Etäisyydet pienoiskivääriradan ampumapaikalta ovat lähimpiin asuin kohteisiin 420 – 460 metriä ja vapaa-ajankohteisiin 540 metriä.

Ampumaradan läheisyydessä ei sijaitse suojeltuja luontoalueita, Natura-alueita eikä luonnonsuojelullisesti merkittäviä lintuvesiä. Lähimpään vesistöön Saimaaseen on matkaa noin 500 m.

TOIMINNAN LAAJUUS JA MUUT TOIMINTATIEDOT

Kiviharjun ampumarata on perustettu nykyiselle paikalle 1960-luvulla.

Ampumaradalla on hirvirata ja pienoiskivääri- ja pistooliampumapaikka. Kiväärirata on otettu käyttöön vuonna 1965 ja pienoiskivääri-/pistooliampumapaikka vuonna 1995.

Alueella on kaksi hirviradan ampumakoppia, pienoiskivääriradan ampumakatos ja maalilaitteet. Radalla suoritetaan riistanhoitoyhdistykselle lakisääteisesti velvoitetut ampumakokeet ja järjestetään ampumakoulutusta metsästysseuroille ja rekisteröimättömille seurueille. Ampumarataa käyttävät Ristiinan riistanhoitoyhdistyksen alueella olevat yhdeksän rekisteröitynyttä seuraa ja 12 rekisteröimättömää metsästysseuruetta. Pienessä määrin ampumarataa käyttävät myös paikalliset reserviläiset ja kesäasukkaat.

Harjoitusillat on jaettu seuroille maanantaista torstaihin, jotta ampujamäärä jakaantuisi tasaisesti eri illoille. Perjantaista sunnuntaihin on vapaa vuoro halukkaille ampuma-aikojen puitteissa.

Kivääriradalla ammutaan maanantaista torstaihin klo 12 – 19 ja perjantaista sunnuntaihin klo 12 – 16. Kaksi kertaa vuodessa voidaan järjestää ampumakilpailu, jolloin viikonloppuna käyttöaika on klo 9 – 18. Kivääriradalla ei ammuta kesätaun aikana 15.6. – 31.7.

Hirviradan pituus on 75 – 100 metriä. Ampumasuunta on pohjoiseen. Harjoittelu radalla on alkanut pääsääntöisesti elokuun alussa. Harjoitusiltoja on vuoden aikana noin 50. Hirviradalla käytetään joko liikkuvaa tai seisovaa maalia. Ampumakoetilaisuuksia järjestetään vuosittain yhdeksän kappaletta. Kokeet ovat ajoittuneet elokuun ensimmäisen lauantain ja syyskuun kolmannen viikonlopun välille. Riistanhoitoyhdistys järjestää kahdet

kilpailut, joista toinen alkaa poikkeuksellisesti klo 9. Seurojen omia kilpailuja järjestetään yleensä heidän omilla harjoitusvuoroillaan tai sunnuntaisin.

Hirvikivääreissä äänenvaimennin on käytössä noin 50 % ampujista. Vuosittain ammutaan yhteensä noin 15 000 laukausta, joista 80 % ajoittuu elo- ja syyskuulle.

Taustavalli on rakennettu puhtaasta maa-aineksesta. Valli on mitoiltaan 23 m x 2,5 m. Taustavallin takana on jyrkkä luonnonrinne, jonka korkeus on 10 – 15 m.

Pistooli- ja pienoiskivääriampumapaikan pituus on 50 metriä. Pistooliampumapaikka sijaitsee 25 metrin kohdalla. Ampumasuunta on itään. Paikalla saa ampua vain 0.22 cal:n aseilla (pienoiskivääri ja pistooli). Kerran vuodessa pidetään yhdistyksen kilpailut ja muutamia alueen seurojen kilpailuja.

Pienoiskivääriradalla on ampumakatos. Pistooliampujille on erillinen ampumakoppi radan puolivälissä. Taustavalli on mitoiltaan 10 m x 2 m.

Hakemuksen mukaan kaliiperi .22 ja .17 aseilla ammuttaisiin maanantaista sunnuntaihin klo 9 – 19. Näillä aseilla ei olisi hakemuksen mukaan kesäaika rajoitusta.

Ampumarata on aidattu piikkilanka-aidalla ja ampumaradalle menevällä tiellä on suljettu lukittava puomi. Ampumaradalle on nimetty uuden ampumaratalain edellyttämä ratavastaava.

Liikenne

Ampumaradalle pääsee autolla Parkkilantieltä kääntyvää hiekkatietä pitkin. Paikotus on sallittu vain siihen tarkoitukseen varatulla alueella. Tavallisesti kesäaikana liikennettä on 5 – 10 autoa illassa. Ampumakokeiden yhteydessä liikennettä on 10 – 20 autoa päivässä. Ampumakilpailun liikennettä on 60 – 70 autoa päivässä.

Energia

Kiinteistöllä on sähköliittymä. Sähköä tarvitaan hirviradan liikkuvan maalin liikuttamiseen.

Vedenhankinta ja viemärointi

Alueella ei ole vesijohtoa eikä viemärointiä. Mahdollinen juomavesi tuodaan mukana. Alueella on kuivakäymälä.

PÄÄSTÖT JA JÄTTEET

Melu

Radalla on mitattu melua useita kertoja vuosien aikana. Viimeisimmät melumittaukset teki Ramboll Finland Oy heinäkuussa 2018.

Mittaukset tehtiin viidessä mittauspisteessä (asuinkiinteistöjen piha-alueilla). Mittausten aikana ammuttiin hirvikivääriradalla hirvikiväärillä (.308) ja pienoiskivääreillä (.17 ja .22) sekä pienoiskivääriradalla pienoiskiväärillä (22). Ammunnat tehtiin ilman äänenvaimenninta ja tehdasvalmisteisilla patruunoilla.

Hirvikiväärin laukaukset olivat pääosin selvästi ja pienoiskiväärin .17 laukaukset vaimeasti kuultavissa kaikissa mittauspisteissä. Pienoiskiväärin .22 laukaukset eivät kuuluneet yhteenkään mittauspisteeseen.

Hirvikiväärin ja pienoiskiväärin .17 laukausten keskiarvot alittivat ohjearvon kaikissa mittauspisteissä.

Jätteet

Toiminnassa syntyy maalitaulujätettä (20 kg/v) ja patruunoiden pakkausjätettä (3 kg/v). Nämä toimitetaan kartongin keräyspisteeseen. Hylsyjäte (35 kg/v) myydään Otavan Metallille. Muovijäte (3 kg/v) menee jätteen keräyspisteeseen.

Pohjavesi ja maaperä

Ampumaradan pohjaveden laatua on tarkkailtu vuosittain ottamalla vesinäytteet alueella olevasta pohjavesiputkesta. Tutkitut pitoisuudet eivät ole ylittäneet talousvedelle annettuja laaturaja-arvoja.

Taustavallien maa-aineksen vaihto on tehty ympäristölupapäätöksen mukaisesti viiden vuoden välein.

Ramboll Finland Oy teki keväällä 2017 tutkimuksen, jossa määritettiin kahden ampumaradalla olevan taustavallin haitta-ainepitoisuuksia ja arvioitiin pilaantuneen maa-aineksen määrä. Maaperä kunnostettiin 4.7.2017 Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksen Dnro ESAELY/513/2017 mukaisesti. Kohteesta poistettiin pilaantunutta maata yhteensä 16,92 tonnia Metsäsairilan Oy:n jäteasemalle Mikkeliin ja 39,78 tonnia Lassila&Tikanoja Oyj:n Riikinnevan käsittelykeskukseen Leppävirralle.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

Ampumaradan vuosittaiset laukausmäärät ovat melko alhaisia, josta johtuen ympäristövaikutukset ovat hakemuksen mukaan vähäisiä ja

ympäristöhaittoja voidaan vähentää toiminnanharjoittajan toteuttamilla toimenpiteillä.

Hirvikiväärillä ja cal 0.17 aseilla sekä haulikon täyteispatruunoilla ammutaan eristevillalla vuoratuista ampumakopeista, joissa ampumasuuntaan on asennettu eristettyjä väliseiniä, jotka vaimentavat tehokkaasti melua.

Äänenvaimentajat vaimentavat jonkin verran ampumamelua ja niiden käyttö hirvikivääreissä lisääntyy edelleen.

Taustavalleissa käytetään hienojakoista maa-ainesta, joka pienentää luodin penkkaan iskeytymisestä aiheutuvaa melua. Ampumaradan aluskasvillisuus säilytetään ja alueella olevaa puustoa tullaan hoitamaan.

Ammunta tapahtuu vaihdettaviin maavalleihin, joiden maa-aines vaihdetaan viiden vuoden välein. Maamassojen vaihdolla estetään lyijyn mahdollinen liukeneminen maaperään.

Pohjaveden laatua tarkkaillaan vuosittaisilla vesinäytteillä.

Käyttötarkkailu ja raportointi

Ampumaradan laukausmääristä pidetään ampumapaikoilla kirjaa. Ampuma-aikojen ja muiden määräysten noudattamista valvotaan radan käyttäjien ja ampumaradan ratavastaavan toimesta.

Vuosittainen raportointi tehdään ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti.

ASIAN KÄSITTELY

Muutoshakemuksesta kuuluttaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Mikkelin kaupungin verkkosivulla sekä osoitteessa www.julkipano.fi 28.7. – 3.9.2021 välisenä aikana. Kiinteistöjen omistajille on lähetetty asiasta tieto kirjeillä (yhteensä 39 kpl). Asiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusaikana Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen toimistossa.

Muistutukset ja mielipiteet muutoshakemuksesta

Muutoshakemuksesta ei jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Lausunnot muutoshakemuksesta

Terveysvalvonta arvioi ennalta, että melutaso tulee lisääntymään nykytasoon verrattuna mikäli 25 000 laukausta koostuu jatkossa yksinomaan kivääriradan laukauksista ja haulikon täyteisillä ampumisesta. Hakemuksesta ei käy ilmi kuinka paljon em. laukauksia vuositason tasolla tulee. Terveysvalvonta ei hakemuksen tietojen perusteella pysty arvioimaan

kuinka paljon melutaso lähimmissä häiriintyvissä kohteissa lisääntyy. Huomioitavaa kuitenkin on, että radan läheisyydessä on useita asuinrakennuksia alle kilometrin etäisyydellä ampumaradasta.

Tässä lausunnossa ei oteta kantaa maaperään ja pohjaveteen mahdollisesti aiheutuvista riskeistä.

Etelä-Savon ELY-keskuksen käsityksen mukaan hakemuksessa kuvattu SRVA-radon perustaminen ei lisää ennalta arvioiden merkittävää riskiä pohjavedelle, mikäli taustavallin maamassat vaihdetaan säännöllisesti tai vaihtoehtoisesti patruunassa käytetään jotain ympäristölle haitatonta ainetta. Luvassa on määrättävä, että SRVA-radalla voi ampua vain ns. täyteisillä.

ELY-keskus pitää mahdollisena pienoiskivääri- ja pistooliradan taustavallin massanvaihtoista luopumista, mikäli luotiloukun toimivuus voidaan varmistaa. Luvassa pitää määrätä tarkkailusta, jolla luotiloukun toimivuus ja kunto tarkistetaan määräajoin ja huolehditaan loukun tyhjennyksestä.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan laukaussääntöjen osalta toimintaan tulee sisällyttää ja ottaa huomioon koko radan (kaikki lajiradat) toiminta. Hakijan on arvioitava ja perusteltava laukausten vuotuinen määrä, joka kirjataan ympäristölupamääräyksiin. Lausuntopyyntöön liitettyistä asiakirjoista ei ilmene selvästi millaisia pistooleja (kaliiperi) radalla käytetään. Luvassa tulee edellyttää, että pistoolit ovat pieni kaliiberisia.

Laukausten määrä radalla tulee todennäköisesti lisääntymään huomattavasti. Muuttuneessa tilanteessa ampumatoiminnasta aiheutuvaa melua pitää arvioida mallin avulla. Etelä-Savon ELY-keskus huomauttaa, että ampumatoiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää asetuksen (53/1997) 2 §:ssä määriteltyjä ohjearvotasoja (L_{Amax}). Mahdollisia meluntorjuntatoimia ja käyttöaikarajoituksia arvioitaessa voidaan soveltaa ampumaratojen BATjulkaisun sivulla 119 olevaa arviointimenettelytaulukkoa. Altistujiksi katsotaan jokainen asuinrakennuksen asukas sekä loma-asumiseen käytettävä rakennuspaikka.

Lupapäätökseen tulee sisällyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) määräys (52 §) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista.

Hakijan vastine muutoshakemuksesta saaduista lausunnoista

Hakija toteaa vastineessaan seuraavaa:

Mikkelin seudun ympäristöpalvelut on pyytänyt Riistanhoitoyhdistystä selvittämään ampumaradan laukaussääntöjen kokonaismäärät ja miten ne jakautuvat eri ratojen ja aseiden kesken.

Pyydetyt tiedot ovat ohessa.

	2019	2020
Hirvirata	8400 ls	8000 ls
Pienoiskiväärirata	2150 ls	2000 ls
Yhteensä	10550 ls	10000 ls

Laukausmäärät ovat olleet ympäristöluvan mukaisia. Riistanhoitoyhdistyksen arvion mukaan hirviradan laukausmäärät tulevat pysymään ennallaan ja kasvamaan ainoastaan SRVA-harjoittelun osalta eli enintään noin 2000 laukauksella vuodessa.

Pienoiskivääriradalla saa ampua vain 22 kaliiperisilla aseilla (pienoiskivääri ja pienoispistooli) ja lyijyluodeilla. Riistanhoitoyhdistys on asentanut pienoiskivääriradalle luotiloukun luotien keräämiseksi ja on kesän 2021 kokemusten perusteella havainnut luotiloukun toimivan asianmukaisesti. Luotien kattavan keräämisen myötä Riistanhoitoyhdistys esittää edelleen, että pienoiskivääriradan maavallien vaihdosta voidaan luopua. Riistanhoitoyhdistys tarkastaa vuosittain luotiloukun toiminnan ja toimittaa kerätyt lyijyluodit metallikeräykseen.

Riistanhoitoyhdistyksen tavoitteena on lisätä pienoiskivääriradalla tapahtuvaa ammuntaa. Pienoiskiväärin osalta vuonna 2018 suoritettussa melumittauksessa pienoiskiväärin laukausääni ei kuulunut yhteenkään mittauspisteeseen ammuttiin sitten pienoiskiväärillä hirvi- tai pienoiskivääriradalla, joten sen osalta mittauksissa ei pystytty todentamaan minkäänlaista mitattavaa melua.

Koska pienoiskiväärillä tapahtuva ammunta ei suoritettuna melumittauksen perusteella aiheuta ympäristöön meluhaittaa, Riistanhoitoyhdistys esittää edelleen ympäristölupaa muutettavaksi siten, että pienoiskiväärillä ja pienoispistoolilla ammuttavia laukauksia ei otettaisi huomioon vuosittaista enimmäislaukausmäärää 25 000 kpl laskettaessa.

Mikäli joku rhy:n jäsen ryhtyy harrastamaan pienoiskiväärillä kilpa-ammuntaa, pienoiskiväärin laukausmäärät voisivat kasvaa merkittävästi ja lupaehdoissa asetettu 25 000 laukauksen raja voisi ylittyä, jos pienoiskiväärillä ammutut laukaukset huomioidaan ympäristöluvan mukaisissa laukausmäärissä. Toteutettuna melumittauksen perusteella laukausmäärien kasvaminen pienoiskiväärillä ei aiheuta meluhaittoja.

Tarkastus

Alueelle tehtiin tarkastus 12.7.2021.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ympäristölautakunta on tarkastanut muutoshakemuksen ja siitä annetut lausunnot.

Ympäristölautakunta muuttaa Ristiinan Riistanhoitoyhdistyksen ampumaradan toiminnalle asetetut ympäristölupamääräykset kuulumaan seuraavasti (**muutokset on lihavoitu lupamääräysten tekstiin**):

Lupamääräykset:

1. Toiminta-aika ja käytettävät aseet

Ampumarata-alueella saa ampua hirvikivääreillä, haulikolla täyteispatruunoita ja pienoiskivääreillä sekä pienikaliiperisilla pistooleilla (enintään 0.22 cal).

Kivääriradalla saa ampua hirvikivääreillä ja pienoiskivääreillä sekä **haulikolla täyteispatruunoita** maanantaista torstaihin klo 12 - 19 ja perjantaista sunnuntaihin klo 12 - 16 välisenä aikana. Kaksi kertaa vuodessa pidettävien kilpailujen aikana radalla voidaan ampua viikonloppuna klo 9 - 18 välisenä aikana.

Ammuttavat laukausmäärät eivät saa ylittää **kivääriradalla yhteensä 20 000 laukausta vuodessa.**

Kivääriradalla ei saa ampua 15.6. – 31.7. välisenä aikana eikä juhlapyhinä (pitkäperjantaina, pääsiäispäivinä, jouluaattona eikä joulupäivinä).

Kivääriradalla ammuttaessa tulee käytössä olla äänieristetty ammuntakoppi.

Pienoiskivääri- ja pistooliradalla saa ampua pienoiskivääreillä (0.22 cal) ja pienikaliiperisilla pistooleilla (enintään 0.22 cal) maanantaista sunnuntaihin klo 9 – 19.

Laukausmäärää voidaan pienoiskivääri- ja pistooliradalla rajoittaa, mikäli amunnasta aiheutuu lähiasutukselle kohtuutonta haittaa.

(YSL 52, YSA 15 §, NaapL 17 §)

2. Melu

Ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyvyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssi-aikavakiolla ($L_{AI_{max}}$) määritettynä asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB.

Mikäli melutaso tai melun leviämistä estävät tekijät muuttuvat tai tulee muutoin tarpeelliseksi määrittää ampumamelun taso jossakin häiriölle alttiissa kohteessa, ympäristönsuojeluviranomainen voi edellyttää hakijaa teettämään meluselvityksiä.

(YSL 7 §, 52 §, 62 §, 65 §, 142 §, NaapL 17 §, VNp 53/1997).

3. Pohjaveden ja maaperän suojaaminen sekä tarkkailuvelvoitteet

Toiminnanharjoittajan on otettava pohjavesinäytteet alueelle asetetusta pohjavesiputkesta kerran vuodessa touko-kesäkuun aikana. Vesinäyte on otettava pumppaamalla kirkastuneesta näytteestä. Vesinäytteestä analysoidaan lyijy, arseeni, antimoni, nikkeli, kupari, pH ja sähkönjohtavuus. Tulokset toimitetaan tiedoksi Mikkelin Seudun Ympäristöpalvelut –yksikölle, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Löytö-Vitsiälän vesiosuuskunnalle. Vesinäytteiden tutkimusohjelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa siitä erikseen päättämällä.

Kivääriradan taustavallin ja SRVA-radan välivallin maamassat on vaihdettava viiden vuoden välein. Mikäli luodit seulotaan taustavalleista säännöllisesti, voidaan maamassojen vaihtoväliä pidentää 7 - 10 vuoteen. Pilaantuneiden maamassojen toimituspaikka määräytyy niiden raskasmetallipitoisuuden mukaan.

Pienoiskivääriradan luotiloukun toimiminen ja kunto varmistetaan vuosittain ja loukku tyhjennetään säännöllisesti.

(YSL 7 §, 17 §, 52 §, 62 §)

4. Jätteet

Toiminnassa syntyvät jätteet, joille talteenottojärjestelmä on olemassa, tulee toimittaa hyötykäyttöön.

Jätteet tulee varastoida siten, etteivät ne aiheuta roskaantumista tai ympäristön pilaantumisen vaaraa. Ampumarata-alue ja sen ympäristö on pidettävä siistinä.

Ampumaradan **kivääriradan taustavallin ja SRVA-välivallin** luotien iskemäkohtien ja ampumapaikkojen edustan pintamaan luotijäte ja raskasmetallipitoinen maa-aines on poistettava lupamääräyksen 3 mukaisesti ja toimitettava asianmukaiseen jätteenkäsittelyyn.

(YSL 7 §, 52 §, 58 §, 62 §, 66 §, JL 13 §, 15 §, 28 §, 29 §, § 72)

5. Paras käyttökelpoinen tekniikka

Toiminnanharjoittajan on seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja parhaita käytäntöjä (esim. äänenvaimentimet) on hyödynnettävä niin, että päästöt ja ympäristövaikutukset ampumaratatoiminnasta ovat mahdollisimman vähäisiä.

(YSL 20 §, 52 § ja 53 §)

6. Vastuuhenkilön nimeäminen

Luvan saajan on nimettävä ampumaradan hoidosta ja valvonnasta vastaava, riittävän asiantuntemuksen omaava henkilö, joka vastaa ampumaradan toiminnasta ja rakenteiden toimivuudesta. Vastuuhenkilön tulee olla selvillä ympäristölupapäätöksestä ja sen määräyksistä.

(YSL 6 §, 52 §)

7. Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen

Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnan päätyttyä on ampumarata-alueelta poistettava tarpeettomat rakenteet ja jätteet (mm. luotijäte). Alueen maaperän kunto tulee selvittää ja tehdä tarpeelliset kunnostustoimenpiteet alueen saattamiseksi tulevaa käyttötarkoitusta vastaavaan kuntoon. Maaperän kunnostamiselle tulee hakea tarvittaessa erillinen ympäristölupa.

Pohjaveden tarkkailua jatketaan lupamääräyksen 3 mukaisesti joka toinen vuosi 10 vuoden ajan toiminnan lopettamisen jälkeen.

(YSL 52 §, 62 §, 94 §, 170 §, JL 72 §)

8. Tiedottaminen ja valvonta

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että lupapäätöksessä annetut vaatimukset annetaan tiedoksi kaikille ampumarata-aluetta käyttäville. Ampumaradan käyttöajat tulee olla selvästi nähtävissä paikassa ampumaradalla esillä. Luvan saajan on valvottava, että ampumaratoja käytetään ainoastaan lupamääräyksissä sallittuina aikoina ja että ratojen käyttäjät muutoinkin noudattavat tässä luvassa annettuja määräyksiä.

(YSL 6 §, 52 §)

9. Kirjanpito ja raportointi

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa ampumaradan käytöstä.

Mikkelin seudun ympäristöpalveluille on toimitettava vuosittain seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä vuosiyhteenvedo seuraavin tiedoin:

- Ammuttujen laukausten lukumäärä eri aselajeilla ja ampumapaikoilla
- Radoilla pidettyjen kilpailujen määrä
- Syntyneiden jätteiden määrät ja toimituspaikat
- Alueella mahdollisesti tehtyjen maamassojen vaihtotyöt ja muut huoltotoimenpiteet

- Tiedot näytteenotoista ja mittauksista sekä näiden tulokset

(YSL 6 §, 62 §, 172 §, JL 118 §, 119 §, 122 §)

Luvan voimassaolo

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Mikäli toiminnassa tapahtuu olennaisia muutoksia, toiminnanharjoittajan tulee hakea muutosten osalta tarkistamista ympäristölupa- ennen toimenpiteeseen ryhtymistä. (YSL 29 §, 87 §)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristölupa tulee myöntää, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Ympäristöluvan myöntämisen ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettu este voidaan poistaa antamalla lain 52 §:ssä tarkoitettuja lupamääräyksiä.

Toiminnasta ei aiheudu asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Luvan myöntämisen yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 6 §, 7 § ja 20 §:n mukaan ympäristönsuojelulain soveltamisalaan kuuluvassa toiminnassa on periaatteena selvilläolovelvollisuus, ennaltaehkäisyn ja haittojen minimoinnin periaate, varovaisuus- ja huolellisuusperiaate ja ympäristön kannalta parhaan käytännön periaate.

Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta tai eliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (maaperän pilaamiskielto).

Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan pohjavettä ei saa pilata.

Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista ja sen vaaraa. Lupamääräyksissä on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen

ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan (BAT). Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen. (ympäristönsuojelulaki 52 §).

Ampumaratojen haitta-aineet eivät yleensä kulkeudu kauas. Siten ampumaradan toiminnasta ei aiheudu välitöntä ympäristön pilaantumista. Ratarakenteet kuten taustavallit voidaan katsoa olevan vaihdettavaa jätemateriaalia, joka ei ole ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaista maaperää. Kun radoilla ei kuitenkaan ole tiiviitä katkoja haitta-aineiden kulkeutumista estämässä, maaperän pilaantumisen vaara on olemassa.

Kiviharjun ampumarata-alueelta on tehty vuosien varrella maaperätutkimuksia ja sen maaperää on vaihdettu ja pohjan pintaa osin nostettu. Pohjavesinäytteet on otettu alueella olevasta pohjavesiputkesta vuosittain.

Osassa aseita voidaan käyttää äänenvaimentimia ja niitä enenevässä määrin käytetäänkin. Tätä ei voida kuitenkaan määrätä pakolliseksi.

Hakemuksesta käy ilmi, että harjoitusillat on jaettu seuroille eri päiville, jotta ampujamäärä jakaantuisi tasaisesti eri illoille.

Lupamääräysten perustelut

Määräyksillä 1 – 3 vähennetään asutukselle aiheutuvaa meluhaittaa ja toiminnasta ympäristölle aiheutuvaa riskiä. Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on ympäristönsuojelulain mukaan kielletty. Ellei taustavallin ja SRVA-vallin maaperää vaihdeta, riskinä on, että luotijätteestä liukenevat aineet joutuvat maaperään ja pohjaveteen.

Hakijan mukaan 0.17 kaliiperisillä aseilla ja haulikon täyteispatruunoilla ammutaan kivääriradalla, joten siltä osin kesäaikarajoitus koskee myös näitä aseita. 0.17 kaliiperiset pienoiskiväärit ovat äänitasoltaan meluisampia kuin 0.22 pienoiskiväärit. Haulikon täyteispatruunoilla ampuminen vastaa melupäästöltään kiväärillä ampumista. Kivääriradan ja asutuksen välinen suojaetäisyys on radan pohjoisuuntaan lähes 100 metriä lyhyempi kuin pienoiskivääri/pistooliampumapaikan ja asutuksen välinen etäisyys.

Kivääriradan kokonaislaukausmäärä rajoitetaan enintään 20 000 laukaukseen vuodessa. Ristiinan Riistanhoitoyhdistyksen arvion mukaan hirvikiväärillä ammuttavat laukausmäärät tulevat pysymään ennallaan.

Äänitasoltaan selvästi alhaisempien pienoiskiväärien (cal 0.22) ja pienikaliiperisten pistoolien (enintään 0.22) laukausmäärälle ei aseteta enimmäismäärää. Mikäli ampuminen lisääntyy niin, että näistä kantautuva melu aiheuttaa lähiasutukselle ja vapaa-ajanasutukselle kohtuutonta haittaa tai meluohjearvojen ylitystä, voidaan laukausmäärää rajoittaa erikseen.

Toiminnasta aiheutuvalla melulla häiriintyvissä kohteissa asetetaan raja-arvo määräyksessä 2. Olosuhteiden muuttuessa viranomainen varaa mahdollisuuden teettää uusia meluselvityksiä.

Päivittäiset ratojen käyttöajat ovat mahdollisten haitan kärsijöiden kannalta kohtuulliset. Ammunta päättyy kaikkina päivinä viimeistään klo 19. Äänekkäimpien aseiden osalta voimaan jää edelleen kuuden viikon pituinen ampumakielto kesällä.

Määräyksessä 3 ehkäistään toiminnan aiheuttamia haittoja pohjavesille ja maaperälle. Pohjavesien vuosittaisella seurannalla varmistetaan, että ampumaradan toiminnasta ei myöhemminkään aiheudu pohjaveden pilaantumista.

Pienoiskivääriradan luotiloukun toimimisen varmistamisella ja luotiloukun säännöllisellä tyhjentämisellä estetään tämän radan taustavallin maaperän pilaantuminen.

Määräyksillä 4 ohjataan jätteitä ja vaarallisia jätteitä asialliseen käsittelyyn sekä ehkäistään ympäristön roskaantumista ja siitä aiheutuvia haittoja. Määräykseen lisätään uutena puhdistettavana vallina SRVA-radan välivalli.

Määräys 5 perustuu parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukseen. Toiminnanharjoittajan selvillä olovelvollisuuteen kuuluu parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja parhaiden käytäntöjen seuraaminen ja niiden käyttöönotto (mm. äänenvaimentimet, luotien talteenotto, suojarakenteet).

Ympäristöministeriö on julkaissut selvityksen ”Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, 2014”, jossa on kuvattu ampumaratojen tämänhetkinen BAT-ohjeistus.

Määräys 6 koskee ampumaratatoiminnasta vastaavan henkilön nimeämistä. Hänen tulee olla selvillä ympäristölupapäätöksestä ja sen sisällöstä. Ampumaradan ympäristönsuojelun riittävän tason turvaamiseksi ja viranomaisten yhteydenpidon helpottamiseksi on tarpeen, että toiminnalle on nimetty ympäristöasioista vastaava henkilö, jonka on tunnettava toimintaa koskevat ympäristönsuojeluun liittyvät säännökset ja määräykset.

Määräys 7 on tarpeen ympäristöluvan valvonnan mahdollistamiseksi ja luvan mahdollisen muutostarpeen arvioimiseksi.

Määräys 7 on tarpeen toiminnan lopettamisen jälkeisten velvoitteiden täyttämiseksi. Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa

harjoittanut vastaa myös luvanvaraisen toiminnan päätyttyä lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Toiminnan lopettaminen edellyttää, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja jätteet on poistettu.

Määräyksellä 8 varmistetaan, että toiminnanharjoittajan tiedottaa radan toimintaa ohjaavan ympäristöluvan sisällöstä ampumaradan käyttäjiä ja valvoo radan käyttöä.

Määräyksien 9 mukainen kirjanpito ja vuosittainen raportointi ympäristölautakunnalle on tarpeen valvonnan vuoksi. Ampumaradan toiminnasta pidettävän riittävän yksityiskohtaisen kirjanpidon ja siihen perustuvan vuosiraportin tarkoituksena on pitää toiminnanharjoittaja ja valvontaviranomainen selvillä toiminnan aiheuttamasta ympäristöön kohdistuvasta kuormituksesta sekä sen laadusta ja laajuudesta. Saatujen tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista.

Lausunnot on huomioitu lupamääräyksissä niissä näkyvillä tavoilla.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014):

§ 6 (selvilläolovelvollisuus), § 7 (velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista), § 8 (luvanvaraisesta ja rekisteröitävästä toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen), § 11 (sijoituspaikan valinta), § 14 (pilaantumisen torjuntavelvollisuus), § 16 (maaperän pilaamiskielto), § 17 (pohjaveden pilaamiskielto), § 20 (yleiset periaatteet ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa), § 22 (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen), § 27 (yleinen luvanvaraisuus), 29 § (luvanvaraisen toiminnan olennainen muuttaminen), § 34 (toimivaltainen lupaviranomainen), § 39 (lupahakemus), § 44 (lupahakemuksesta tiedottaminen), § 48 (lupaharkinnan perusteet), § 49 (luvan myöntämisen edellytykset), § 52 (lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi), § 53 (parhaan käyttökelpoisen tekniikan arviointi), § 58 (jäte- ja jätehuoltomääräykset), § 62 (seuranta- ja tarkkailumääräykset), § 65 (tarkkailumääräysten muuttaminen), § 66 (maaperän ja pohjaveden suojelua koskevat määräykset), § 70 (lupamääräyksen ja valtioneuvoston asetuksen suhde), § 83 (lupapäätöksen sisältö), § 84 (lupapäätöksen antaminen), § 85 (lupapäätöksestä tiedottaminen), § 87 (luvan voimassaolo), § 89 (luvan muuttaminen), § 94 (toiminnan lopettaminen), § 96 (hallintomenettely eräissä asioissa), § 133 (maaperän ja pohjaveden puhdistamisvelvollisuus), § 142 (ääniympäristön laatu), § 170 (ilmoitus toiminnan muutoksista ja luvanhaltijan vaihtumisesta), § 172 (tiedonsaanti ja tarkastusoikeus), § 190 (muutoksenhaku), § 191 (valitusoikeus), § 199 (luvanvaraisen toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta)

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014):

§ 2 (kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltävät lupa-asiat), § 3 (lupahakemuksen sisältö), § 4 (hakemukseen liitettävät tiedot), § 11 (kuulutus lupahakemuksesta ja asiakirjojen nähtävilläpito), § 12 (lupahakemuksesta pyydettyt lausunnot), § 13 (lupa-asian käsittely), § 14 (lupapäätöksen kertoelmaosan sisältö), § 15 (lupapäätöksen ratkaisuosan sisältö), § 21 (luvan ja lupamääräysten tarkistamista koskevan lupapäätöksen sisältö),

Eräistä naapuruussuhteista annettu laki (26/1920): § 17**Jätelaki (646/2011):**

§ 13 (jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäiseminen), § 15 (jätteiden erilliskeräysvelvollisuus), § 28 (jätehuollon järjestäminen), § 29 (jätteen luovuttaminen), § 72 (roskaamiskielto), 91 § (kunnan jätehuoltomääräykset), § 118 (kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus), § 119 (kirjanpitoon sisällytettävät tiedot ja niiden säilyttäminen), § 122 (tiedonsaantioikeus)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)**Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)****Valtioneuvoston asetus 1022/2006 (muutoksineen) vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista****Ympäristöministeriö: Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta 2014****Ympäristöministeriö: Ampumaratojen ympäristölupa 2012****HUOMAUTUS**

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

YMPÄRISTÖLUPAMAKSU

Muutoshakemuksen käsittelystä peritään Mikkelin seudun ympäristölautakunnan 30.1.2019 § 11 hyväksymän ympäristönsuojelun maksutaksan 3 §:n ja 5 §:n mukaisesti 900 € (2 htp).

Ympäristölupamaksuun saa hakea muutosta valittamalla samalla tavalla kuin päätöksen muusta sisällöstä kohdassa muutoksenhaku on selostettu.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa antopäivästä antopäivää lukuun ottamatta. Valitusosoitus on liitteenä.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Muutospäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella (YSL 85 §).

Hanna Pasonen
ympäristöpäällikkö

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSI ANTAMINEN

Päätös Hakijalle

Tiedoksi Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ympäristönsuojelun ja vesienkäytön palvelut

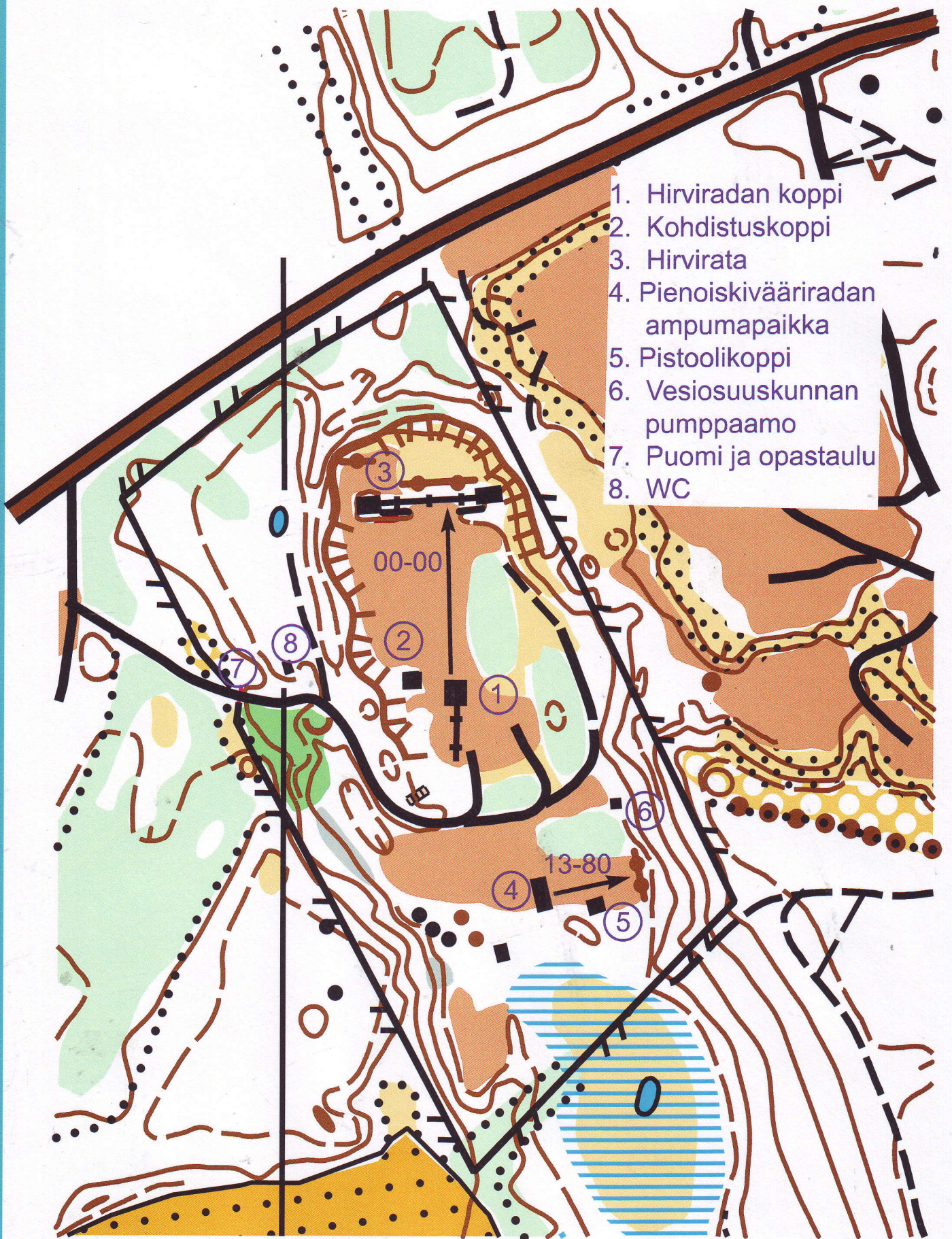
Lausunnon antajat

Päätöksestä ilmoitetaan niille, joille on annettu erikseen tieto hakemuksesta.

Tieto päätöksestä julkaistaan Mikkelin kaupungin verkkosivuilla ja osoitteessa www.julkipano.fi.

Asemointikartta Ristiinan rhy:n ampumarata

Ote suunnistusseura Navin kartasta